

DEŞTEPTAREA

Foaie națională independentă.

Apare odată pe săptămână.

Abonamente:

Pe un an 6 cor. Dusă acasă sau cu poșta 8 coroane.
Pentru străinătate 15 franci. Numeri singuratici 10 bani.

Redacțiunea și Administrațiunea:
TIPOGRAFIA CIURCU & COMP., BRAȘOV
Strada Hirscher Nr. 11.

Inserțiuni se primesc cu prețurile cele mai reduse după
invoială. Prețul normal 5 bani 1 cm. pătrat. Manuscrise
nu se înapoiază.

Pentru meserii și

meseriași...

Triest, 10 Iulie v. 1914.

Este un adevăr recunoscut în toată lumea și de toți ceice se numesc cu adevărat oameni luminați, că temelia cea mai puternică a dezvoltării și existenței unui popor o formează negoțul și industria. Industria pentru că prin prelucrarea materiilor brute produse de poporul respectiv, înmulțește valoarea materiei și o face folositoare pentru acoperirea trebuințelor lui multiple și crescând în raport cu progresul lui cultural; iar comerțul, pentru că prin transportarea produselor din loc în loc, luarea lor de unde sunt prea de prisos și eftine și ducerea lor unde sunt cu mult prea puține și scumpe, li se dă o valoare mai mare și publicul e ferit de a duce lipsă și a fi exploatat de speculanți, cari anume lucrează întracolo, ca la anumite ocaziuni și momente să nu se găsiască cutare sau cutare product și astfel publicul consumator numai cu bani grei să poată ajunge a-și procura acel articol. Numai popoare, care încă n'au eșit din leagănul existenței lor și prin urmare nici nu-și pot da seamă de acele elemente prin care li se asigură viitorul lor, sunt purtate a ține puțină seamă de acei factori puternici, cari au fost pârgia dezvoltării și înfloririi lor și cari și azi le asigură o existență fericită în lupta aprigă pentru existență.

Noi Românii încă și în ziua de azi parecă nu știm, ce însemnează comerțul și industria și afară de comerțul de bancă, degenerat înainte de vreme, nici nu cunoaștem alt ram de ocupațiune pe acest teren, așa încât cel mai cras indiferentism și cea mai neagră ignoranță o întâmpinăm tocmai cu privire la aceste ramuri nobile de ocupațiune omenească, căci să avem iertare, dar nu va putea pre-

tinde cineva, că la noi Românii există vreun interes pentru comerț și industrie în manifestațiunile atât de sporadice ale presei și acțiunilor noastre publice pe terenul băncilor, asociațiunilor de credit sau în fine al nenorocitelor de cooperative; ori apoi în manifestațiunile lamentabile, — culturale, nu de specialitate — ale cutărei sau cutărei reuniuni de sodali sau de meseriași. Toate aceste portiri au un substrat și un mobil atât de șubred, încât te cuprindemila, când voești să te apro-fundezi în analizarea lor temeinică. Urmarea naturală este, că și interesul public față de acele ocupațiuni și de toate consecințele și scopurile urmărite de ele este mai mult spontan și local, un foc de paie, care nu supra-viețuește licării produse de el.

Ne plângem neconțenit, că n'avem teren de ocupațiune, că câmpul carierelor ne este redus și asemnat între limite de tot strănte. În același timp numărul fiilor poporului nostru s'a înmulțit așa de tare, încât ne trebuie un debușeu, un teren de plasament, căci nu putem pretinde nici a rămânea pe loc, nici a ne decima prin expatrieri și înstreinări de neam. Ei bine, iată terenul comercial și industrial, care ne oferă cel mai vast câmp de ocupațiune, plasamentul cel mai sigur al puterilor de muncă eminente ale poporului nostru, cari nu mai pot avea loc nici pe terenul agricol, aproape exclusiv al neamului nostru, nici pe terenul preoției, dascăliei și procătoriei, singurile, ce pot veni pentru un moment în combinațiune pentru noi, dar și aici cu mari rezerve și îngrijorări...

Aceste și alte asemenea idei mi s'au sugerat răsfoind unicul dar cu atât mai vorbitorul raport publicat de comisiunea școlară a Universității săsești din Sibiu pe anul trecut despre anuarele școalelor de ucenici meseriași susținute de Universi-

tatea săsească și datele statistice cuprinse în el.

S'ar părea fără de nici o însemnătate acest raport, mai ales după ce știm și s'a publicat prin gazetele noastre cu atâta alaiu, că avem doar și doi membri români aleși în reprezentanța Universității săsești, cari de sigur cu deșteptăciunea șerpilor veghiază asupra intereselor noastre românești. Și cu toate acestea nu este așa, ba am curteza să punem rămășag, că și acest raport a avut aceeași soartă, ca și toate celelalte, ce le-au publicat: nici n'au fost în vrednicie măcar de o aruncătură de ochi asupra lor, pentru simplul motiv, că nu o meritau — firește pentru cei ce sboară cu gândurile într'alte sfere și nu se pot coborî pe pământul crud al realității.

Noi însă, curioși cum suntem dela fire, ne-am luat osteneală a răsfoi puțin cu atențiune acest mic raport și iată, ce am aflat într'ansul — de interes, poate, pentru tot neamul românesc și adăugăm și pentru patria noastră.

Mai întâiu găsim constatarea, că zece școale de ucenici sunt subvenționate de Universitatea săsească în următoarele zece localități: Agnita, Bistrița, Orăștie, Sibiu, Brașov, Mediaș, Sassebeș, Cohalm, Mercurea și Sighișoara. Aceste zece localități formează așadar centre puternice și foculare culturale săsești, din care radiază pulsațiunile unei culturi și prin urmare unei vieți săsești. Mână în mână, cu această constatare involuntar ni se impune întrebarea: câte centre și foculare de cultură românești putem cita și de unde să radieze o pulsațiune de viață românească?

O a doua constatare ce se face, este, că din 2532 elevi înscriși în aceste școale, 2184 au cercetat numai școala primară, 111 gimnaziul, 211 școala reală și 26 elevi au fost înscriși, fără să fi urmat la vreo școală. Lipsa

de cultură școlară a fost una din piedecile de căpetenie în progresul învățământului. Ni se impune și aci întrebarea, oare nu tocmai între elevii români este de căutat această mare piedecă, dat fiind, că Românul își dă copilul la meserie numai din cauza sărăciei, ori când nu mai poate face din el nimic altceva?

Pe de altă parte suntem convinși, că și puținii meseriași români fac parte din acei maestri, cari împiedecă pe ucenici a merge regulat la școală, uitând, că cultura devine o putere din ce în ce tot mai mare și prin urmare sunt vinovați în măsură dublă, când detrag neamului nostru armele cele mai puternice de prosperare și întărire.

Ne doare inima când ne cugețăm la starea morală deplo-rabilă, în care înoată ucenicul de meserie român în tot decursul uceniciei și călfiei lui. Sașii s'au îngrijit însă în multe părți să promoveze creșterea morală și religioasă a ucenicilor, — viitorilor cetățeni independenți și imprimatori ee cultură religioasă-morală, — prin anumite inter-nate de ucenici, prin catechizări regulate și sistematice și mai ales prin cercetarea regulată a bisericii. Oare la noi n'ar fi de făcut nimic pentru ridicarea cultului religioase-morale a ucenicilor meseriași?

Tot din raportul acesta aflăm; că dintre cei 2532 de ucenici de meserii, după limba maternă au fost:

Sași	1379 elevi
Români	945 »
Maghiari	105 »
Alți	3 »

și că numărul românilor a crescut, pecând numărul celorlalți a scăzut. Această constatare ne duce la concluziunea, că dacă numărul ucenicilor români a crescut în școalele săsești, cu atât mai mare trebuie să fi fost creșterea aceluși număr în școalele de stat, unde mai există și anumite favoruri materiale.

AGA-GOMMÉ:

Fiind fiecare foită cu margine gomată, fumătorul își poate pregăti zilnic țigărele trebuincioase. Cărticica de 80 foi costă 4 bani.

Dăm aci un conspect amănunțit despre numărul elevilor ucenici din anul 1912/13 școlar după clasele avute, confesiune, limba maternă, apartinere și etate.

Școala	Elevi înscriși	Elevii înscriși în 1912/13													au fost										față de anul trecut							
		Față de anul precedent		eșiți din		după confesiune									după limba maternă		apartineri						In cursul anului		plus	minus						
		plus	minus	școala primă	Gimnaziu	școala reală ori civilă	fără școală	evang. A.B.	evang. H.B.	unitari	rom-cat.	greco-cat.	greco-or.	israeliți	alți	Sași	Maghiari	Români	Alți	din țară	străini	sub 14	și peste 14	și peste 15			și peste 16	și peste 17	și peste 18	și peste 19	eșiți	morți
Agnita	232	—	229	1	1	1	178	10	1	21	1	40	—	—	17	14	41	—	49	183	22	45	58	61	28	13	5	—	—	232	28	—
Bistrița	213	—	15	121	32	58	2	116	13	—	17	56	4	7	129	25	59	—	108	105	—	67	62	41	30	18	—	41	—	172	—	34
Brașov	410	5	—	320	15	73	2	183	11	2	36	18	159	1	180	53	177	—	198	212	51	133	70	101	41	14	—	67	—	343	—	1
Mediaș	214	—	41	209	4	1	—	156	9	2	10	23	14	—	160	18	35	1	63	151	29	36	43	46	33	19	8	48	—	166	—	30
Sibiu	612	—	61	548	32	32	—	312	23	—	65	62	149	1	369	36	297	—	247	365	39	92	149	141	105	53	33	71	—	541	—	32
Cohalm	92	—	2	92	—	—	—	78	2	—	2	4	6	—	80	2	9	1	27	65	21	22	19	20	5	4	1	18	1	73	—	12
Mercurea	124	10	—	122	2	—	—	41	1	—	13	69	—	—	41	1	82	—	46	78	3	7	19	30	30	24	11	13	—	111	7	—
Sighișoara	169	—	22	121	4	44	—	135	3	2	13	—	16	—	141	12	16	—	97	72	20	36	41	43	21	4	4	22	—	147	—	23
Saszebes	240	31	—	220	14	—	6	80	5	—	11	23	121	—	86	10	144	—	48	192	6	42	70	59	40	20	3	37	—	203	33	—
Orăștie	226	7	—	202	7	2	15	17	16	—	18	11	163	1	16	34	175	1	69	157	19	37	47	47	42	21	13	37	—	189	—	—
Total	2532	—	88	2184	111	211	26	1296	93	7	174	211	741	10	1379	205	945	3	952	1580	240	517	578	589	375	185	78	354	1	2177	—	83

Acest tablou alcătuit de streini este, pentru cine-i pricepe rostul, o icoană atât de vorbitoare, încât cu anevoie poate înăbuși convingerea, că noi comitem o întrelăsare criminală când nu ne îngrijim mai intensiv și mai sistematic de tinerii meseriași români și-i lăsăm în mâna sortii și capitalului de înșușiri și porniri aduse de acasă, ca să lupte cu curente puternice contrare, ce li se pun în cale. Suntem convinși, că dacă s'ar putea complecta această statistică cu tabloul elevilor, cari urmează la numeroase școli de stat, un moment n'am mai putea rămânea indiferenți și indolenți față de această chestiune mare, a cărei preocupare ar forma un titlu de adevărată laudă pentru orice bărbat cu durere de inimă al neamului nostru, iar pentru conducătorii politici — cari, fie zis în treacăt, monopolizează sau se străduiesc să monopolizeze toate chestiile noastre publice — conștiința cel mai elementar punct de datorie.

— u.

Cuvântarea

Inalt Preasfințitului Domn Arhiepiscop și Mitropolit IOAN MEȚIANU, rostită a 2-a și de Rusali din anul curent 1914, în biserica catedrală din Sibiu, din prilejul întrunirii Congresului Uniunii Femeilor Române din Ungaria*)

În numele Tatălui și al Fiului și al Sfântului Duh, Amin.

Fii desăvârșiți precum este și Tatăl vostru cel din Ceriu. (Mateiu, 5. 48).

Dacă ne-am întrunit și astăzi, în număr așa mare și frumos, aici în casa lui Dumnezeu, iubiților mei fi sufletești, am făcut aceasta, pentruca, pe lângă serbarea pogoririi Duhului sfânt, peste sfinții Apostoli ai Domnului, ca să-i învețe și să-i lumineze, cum să creștinească, să învețe și să lumineze și ei popoarele, noi mai serbăm și înființarea unui nou așezământ de cultură religioasă-morală, serbăm înființarea primu-

lui congres a Uniunii femeilor Române din Ungaria, întrunit de astă dată aici, ca să conzulte și să combine cărările și mijloacele la răspândirea luminii și a culturii religioase-morale, în măsură tot mai mare, în toate părțile poporului nostru, pentruca cu ajutorul acelei lumini și culturii să se apropie tot mai mult de desăvârșirea, sau perfecțiunea indicată de Domnul nostru Isus Hristos, prin sfințele sale cuvinte, «fiți desăvârșiți precum este și Tatăl vostru cel din Ceriu», și apoi cu ajutorul desăvârșirii să se poată împărtași și poporul nostru în măsură mai mare, de bunurile pământești și de darurile cerești hărăzite oamenilor de bunul Dumnezeu

Dacă vom considera, iubiților, că prea bunul Dumnezeu a făcut lumea aceasta mare și frumoasă numai pentru oameni, iar pe oameni de cele mai alese ființe ale sale ca să o stăpânească, precum însuși zice la facere: Creșteți și vă înmulțiți și stăpâniți pământul; dacă vom considera, că însuși Domnul nostru Isus Cristos, venit din Ceriu pe pământ, pentru mântuirea noastră de osânda păcatului, nu s'a îndestulat numai cu îndeplinirea opului celui mare al mântuirii noastre, ci s'a mai făcut și învățător și luminător al popoarelor; și în fine dacă vom mai considera, că după înălțarea la Ceriu a încredințat sfinților săi Apostoli acea sfântă misiune, poruncindu-le, ca mergând să învețe toate popoarele, iar pentruca Apostolii să-și poată împlini cu bun succes acea misiune sfântă, le-a mai trimis din Ceriu într'ajutor și pe prea sfântul Duh: zic, dacă vom considera și numai acestea, atunci ne vom convinge, iubiților, că și însuși Dumnezeu a legat și a condiționat stăpânirea și folosirea bunurilor pământești și a darurilor cerești dela tot mai multa lumină și cultură religioasă-morală a oamenilor.

Aceasta ni-o mai spune și înțeleptul Solomon prin prețioasele sale cuvinte zicând: «Fericit e omul carele a aflat înțelepciunea și a cunoscut știința, că mai bune sunt acestea decât vistierile aurului și ale argintului, și mai scumpe decât pietrele cele de mult preț, lungimea zilelor vieții sunt în dreapta lor, iar în stânga bogăție și mărire». (Psl. 33. 13).

Aceasta ni-o mai arată și experiența noastră de toate zilele. Căci de vom cerceta chiar și numai în jurul nostru, cari dintre oameni sunt mai miluiți de Dumnezeu, mai văzuți, mai stimați și mai bine situați și materialicește, cari oameni sunt în stare a sprijini bisericele, școlile, spitalele, azilele d: orfani și săraci, și a face și alte fapte bune, prin cari pot ajunge și fericirea cea veșnică, și vom afla, de regulă, pe cei mai luminați și mai culți.

De vom cerceta iarăși și din contră, cari oameni sunt mai puțin văzuți, mai desconsiderați, mai năcăjiți, mai lipsiți, neputând ajuta biserici, școli, spitale, azile și neputând face nici alte fapte bune și pentru

veșnicia lor fericire, vom afla de regulă, pe cei fără învățură și cultură, pe cei mai puțin luminați.

Iată pentruce toate popoarele mai înaintate se întrec într' a se lumina și cultiva tot mai mult, nu numai prin bisericele lor pompoase și prin școlile lor înfloritoare, dar și prin telurite însoțiri și reuniuni de bărbați și de femei, cu scopuri religioase, culturale, filantropice și economice.

Iată pentruce vedem, nu numai în toate orașele, dar și în toate satele compatrioților noștri de altă limbă și religie, reuniuni de bărbați, sub conducerea preoților lor, reuniuni de femei, sub conducerea preoteselor, sau a altor femei distinse, reuniuni de feciori, sub conducerea învățătorilor, reuniuni de tete, sub conducerea învățătoarelor.

Noi, Români, din cauza vitregității timpurilor, rămânând mai înapoi decât compatrioții, numai acum mai de curând am ajuns a înființa, aici-colea, câte o asemenea reuniune modestă de femei, pentru a conlucra și acestea la înaintarea noastră.

Dorind acele reuniuni ale noastre a lucra, nu numai fiecare în cercul său restrâns, dar și toate împreună, în anul trecut s'au întrunit într'un congres numit: Congresul Uniunii Femeilor Române din Ungaria, în scopul de a dezvolta și cultiva simțul religios, pentru a se putea conserva cu sfințenie legea, limba și datinele strămoșești, apoi de a îngriji de buna creștere a fetitelor poporului nostru, în duh bisericesc, național și patriotic, răspândind astfel lumina și cultura religioasă-morală, în toate straturile poporului nostru.

Pentru a cunoaște cât mai bine binecuvântatele roade ale luminii și culturii, voi pune în fața lor tristețele urmări ale lipsei de cultură, arătându-vă, iubiților, că din asemenea lipsă de cultură noi Români din aceste părți nu avem latifundii, pământuri extinse, nu avem moșii nemeșești sau boerești, nu avem orașe înfloritoare, nu avem comerț și industrie, precum le au toate acestea ceilalți compatrioți ai noștri. Avem însă și noi o moșie modestă, durere, cam slab cultivată, care totuși susține vre-o 3000 biserici și tot atâtea școli, ne susține pe noi, Arhierii români, susține vre-o 3000 de preoți și tot atâtea învățători, apoi un număr însemnat de intelectuali, comercianți și industriași, — iar acea moșie este iubitul nostru popor, înapoiat din cauza vitregității timpurilor.

Dacă ar fi și aceasta moșie a noastră, adică poporul nostru, așa de luminat și cultivat cum sunt compatrioții noștri, desigur am avea și noi pământuri mai estinse și noi comerț și industrie mai mare, și prin acestea o viață mai ticsită și o poziție mai onorifică între ceilalți compatrioți ai noștri aici pe pământ, și ne-am învred-

nici și de fericirea cerească, în viața cea veșnică.

Deci pentru a ajunge și noi la această stare și poziție favorabilă la care au ajuns și ceilalți compatrioți ai noștri, avem și noi și mai ales poporul nostru, neapărată lipsă de tot mai multă lumină și cultură. După ce însă experiența ni-a arătat, că noi, cei chemați, pe lângă toate silințele noastre, fără de alte ajutoare nu putem înzestra poporul cu cultura, așa de înțepit pretinsă de spiritul timpului: nu ne rămâne decât să urmăm și noi exemplul compatrioților noștri, să recurgem și noi la valorosul ajutor al femeilor noastre, și mai ales al celor mai culte, precum recurgem și compatrioții noștri la ajutorul femeilor lor, și atunci ne vom apropia mai sigur și mai curând de scopul ce-l urmărim.

Fiind aceasta la noi Români un lucru nou și încă nepracticat, și așa presimțind eu, că vor fi și unii cari s'ar îndoi în puterea de lucru a femeilor la asemenea întreprinderi, pentru a delătura indoeala acestora, în cele următoare voi aminti câteva exemple despre frumoasele rezultate, produse în timpul mai nou de înțelepciunea, însuflețirea și energia femeilor române, pe terenul religios, cultural, filantropic și economic.

Abia de vreo trei ani s'a înființat și în România societatea ortodoxă națională a femeilor române, pentru scopuri religioase, culturale și filantropice, societate, care în scurtul timp numai de vre-o 3 ani a produs astfel de rezultate uimitoare și mărețe, pe cari, cei chemați, fără ajutorul femeilor, poate nici în 30 de ani nu le-ar fi putut produce. Rezultate cari vor forma o epocă strălucită în istoria culturii neamului nostru și vor eterniza memoria binecuvântată a doamnelor din societate.

Știu, că mulți dintre voi, iubiților, vor cugeta, că altele sunt referințele și împrejurările în România, și altele aici, la noi. De aceea voi aminti câteva exemple și de aici dela noi, și adică: noi, Arhierii români de aici, de mai multe-ori ne-am ridicat cuvântul întru combaterea și condamnarea luxului, dar durere, fără rezultat, căci acel rău tot mai mult s'a lăsat nu numai la femeile din societatea mai înaltă, cari mai au puțină de a-l suporta, dar el s'a extins și la țărancele dela sate, ba și la servitoare, cari neavând puțină de a-l suporta, trage după sine, la unii neînțelegeri în familie, iar la alții ruină materială și demoralizare. Dacă însă ar voi femeile a combate luxul, și dacă spre exemplu, cutare reuniune, chiar și dintr'un sat, în adunarea sa ar lua hotărârea, ca toate membrele acelei reuniuni să poarte îmbrăcăminte mai simplă și mai modestă, atunci luxul ar dispărea din acel sat căci și ceilalți, cari n'ar fi membre, s'ar jena să se îmbrace mai scump decât membrele, și iată cum femeile ar putea face ceea ce n'am putut face noi, Arhierii.

*) La dorința exprimată din mai multe părți, publicăm vorbirea pe care a rostit-o Excelența Sa, Arhiepiscopul și Mitropolitul nostru Ioan în catedrală, cu ocaziunea întrunirii Congresului „Uniunii Femeilor Române”, vorbire, care a fost scoasă și în broșură și trimisă tuturor preoților noștri din arhidieceză, pentru a se conforma sfaturilor și îndemnațiilor cuprinse în ea. Redacțiunea.

Un al doilea exemplu despre vrednicia și influința femeilor este, că lansându-se în România ideea înființării unei biserici române în Ierusalim, prin oferte benevole, și fiind și eu invitat a întreprinde o colecție pentru acea biserică, n'am avut curajul a o întreprinde, temându-mă, că publicul nostru de aici, și altcum molestat cu diferite sarcini și colecte pentru trebuințele sale, va obiecționa, că dacă cei din România voesc, dănsii ușor pot face nu o biserică, ci și mai multe, și fără de ajutorul nostru. O domnișoară din societatea mai înaltă de aici însă, mai curajoasă decât mine, a întreprins însăși acea colecție, și în timp de vreo patru săptămâni a adunat până la o mie de coroane. Iată că o femeie a făcut ceea ce eu n'am putut face.

Un al treilea exemplu este, că deși noi, Arhierii, mai de multe ori am recomandat intelectualilor și fruntașilor noștri a cerceta mai regulat sfânta biserică și a se împărtași cu darurile ei, totuși puțini ne-au ascultat. Dacă însă ar face-o această femeie, și dacă o vor cere această soție dela soții lor, atunci desigur vor fi ascultate, mai ales dacă le vor spune, că prin mai regulata cercetare a bisericii premerg cu bun exemplu și fiilor lor. cari crescându-se în duh bisericesc, vor deveni bărbați vrednici, folositori bisericii, neamului și patriei, vor păstra cu pietate nemele cel bun al familiei, și nu vor risipi cu ușurință moștenirea părintească, cum tac această fiii cei rău crescuți. Iată, iubitorilor, că și în asemenea cazuri influința femeilor este mai mare chiar și decât a Arhierilor.

Va fi bine și în această privință să luăm exemplul dela ceilalți compatrioți, cari începând dela cea mai înaltă aristocrație, până și la Ovrei, pun cel mai mare pond și pe cercetarea bisericii. și pe creșterea religioasă a fiilor lor, care apoi îi și ajută la înaintare pe toate terenurile, cum și la susținerea nimbului familiei și la păstrarea moștenirii părintești, până în cele mai depărtate generațiuni.

Iată, iubitorilor, ce lucruri mari, și folositoare poate aduce influința, zelul și însuflețirea femeilor; iată pentru ce ceilalți compatrioți, și cu deosebire cei de religie romano-catolică, recurg cu deadinsul și la ajutorul femeilor cu vocațiune religioasă-culturală, și mai ales al călugărițelor, la răspândirea luminii și a culturii religioase în popor; iată pentru ce așa recomandă eu și alor noștri celor chemați, să recurgă și ei la valorosul sprijin al femeilor noastre în toate întreprinderile lor religioase, culturale, filantropice și economice.

Având în vedere, că și doamnele membre ale congresului Uniunii Femeilor Române din Ungaria, întrunite acum aici, din iubire de Dumnezeu și de aproapele s'au angajat la marea misiune apostolească de a răspândi lumina și cultura religioasă-morală în toate stratele poporului nostru, le mulțumesc și eu cordial pentru acel frumos angajament, încredințându-le, că bunul Dumnezeu, carele răsplătește și un pahar de apă dat cuiva în numele său, va răsplăti și ostenețele dănselor cu darurile sale cele bogate, și că aceasta marea întreprindere a d-lor va forma o pagină strălucită în istoria culturii neamului nostru, iar poporul și posteritatea le va păstra veșnică recunoștință.

Fiindcă însă, ca la toate lucrările mari, așa și la acestea, pe lângă silințele oamenilor se mai cere și darul și ajutorul cel puternic al lui Dumnezeu, și fiindcă văd și pe doamnele membre ale congresului întrunite acum aici, în sfânta biserică, că să imploare acel dar și ajutor dumnezeesc, mă asociez și eu la cererea dănselor rugându-ferbinte și însumi pe Dumnezeu, ca prin mijlocirea preastântului său Duh, trimis odinioară și sfinților săi Apostoli, să le trimită și dănselor darul și ajutorul său cel puternic, făcând din acest congres izvor

nesecat al culturii, al dezvoltării și întăririi simțului religios, izvor nesecat al unei ere nouă de progres, de bine și fericire, izvor nesecat al iubirii de Dumnezeu, de deaproapele și de patria mamă; și precum binecuvânt eu pe doamnele membre și lucrările dănselor cu mâna mea debilă, să le binecuvinte și El cu sfânta sa dreaptă cea atotputernică, cu darurile sale cele bogate, și cu mulți ani fericiți, aici pe pământ, și cu fericirea cea veșnică în ceruri. Amin.

Sibiu, la sărbătorile Rusaliilor din anul 1914.

Ioan Mețianu,
arhiepiscop și mitropolit.

Miscarea imobilelor rurale în Ardeal.*

Arealul pământului cultivat în cele 16 comitate ale Ardealului (cu comit. Sălagiu) are o întindere de 6.700,000 jugăre cat. în valoare totală de 2 1/2 miliarde coroane.

Din arealul acesta acum 15 ani a fost în mâni maghiare pământ în preț de 1 1/2 miliarde, 54%. În mâni românești și săsești se aflau cu ceva mai mult de un miliard, adică 46%.

Din stocul acesta maghiarii au pierdut în ultimii 10 ani K 58.824,000 în favorul Românilor, și 10.928,000 în favorul Sașilor; total K 69.752,000.

Suma aceasta reprezintă 5% din valoarea proprietății maghiare de acum 10 ani. Dacă adaugem la aceasta pierderea celor 5 ani, precedenți ciclului acesta de 10 ani, adică 2 7/8%, ajungem la o pierdere de 8 1/8%.

Starea de azi, va să zică, ar fi cu 8 1/8% mai rea pentru Maghiari, decât acum 15 ani, și reprezintă tocmai proporția inversă de atunci, adică 46% pentru Maghiari și 54% pentru Români și Sași.

Acum 15 ani proporția moșiilor mai mari de 100 jug. a fost următoarea:

În mâni maghiare au fost 2823 moșii cu 1,891,836 jug.; în mâni săsești 285 moșii cu 115,142 jug. și în mâni românești 804 moșii cu 242,573 jug.

Va să zică maghiarii posedau 81% din arealul întreg al moșiilor de peste 100 jug. și numai 19% cădeau pe Sași și pe Români.

Față de 1089 de proprietari sași și români, cu moșii de peste 100 jug., erau 2893 de proprietari maghiari.

Întinderea medie a unei moșii era de 676 jug. la Maghiari, 404 jug. la Sași și 301 jug. la Români. Aceasta era încă o stare suportabilă. Azi însă și în această privință stau lucrurile de tot altfel. În ultimii 15 ani Maghiarii au pierdut 700 moșii de peste 100 jug. și în schimb au cucerit dela Sași și Români 100 de moșii de felul acesta.

Deci în privința aceasta s'a schimbat proporția astfel, că pe când înainte de 15 ani erau 2800 de proprietari maghiari față de 1100 străini, acum sunt numai 2200 față de 1700.

Rev. Ec.

Cultura de cereale a lui Demtschinsky.

Timpul abnormal, ce stăpânește deja de vre-o câțiva ani, a dus poporul nostru aproape la totală ruină materială. Că sărăcia cât e de mare și emigrarea la America ce proporții îngrijorătoare a luat din cauza aceasta, nu mai e de lipsă s'o spunem, deoarece — durere — fiecare o știe aceasta

* Spicuri din o conferință recentă ținută nu de mult la Camera comercială din M.-Oșorheiu.

Deci acum e timpul cel mai potrivit, ca să-i ajutăm plugarului nostru, ca cel puțin în parte să-i fie mai ușoară viața de nesuterit de astăzi. E de lipsă să-l învățăm, cum poate să aibă 20—30—40 măji metrice de grâu pe un singur lanț de pământ, acolo, unde până acum deabia dacă a avut 3—4 măji metrice.

Scopul acesta îl servește în mod excelent cultura de cereale a lui Demtschinsky, a cărei însemnătate — pe lângă rodul imbelșugat de sămânțe — mai constă și în aceea, că timpul neprielnic (de exemplu: frig, căldură, ploaie, secetă) nu vatămă aproape întru nimic sămânăturile.

Aceasta au dovedit-o în mod neîndoielnic și încercările făcute în anul acesta, cari încercări — pe lângă timpul abnormal ce a stăpânit și stăpânește încă — au reușit pe deplin, producând, un singur grăunte — pe lângă prășire de două ori — în medie 20 de spice.

Dar dacă am presupune chiar numai 5 spice (ceace foarte rar se întâmplă), atunci și aceasta înseamnă un câștig de două sute de ori mai mare (5 spice per 40 grăunțe = 200 grăunțe), ceace la 20 kilograme de sămânță, corespunde cu 40 de măji metrice de grâu.

Pământuri, unde s'au făcut până acum încercări cu metoda lui Demtschinsky, se află în Lugos în următoarele locuri: Strada Bisericeii 22, Strada Caransebeșului 22, pe o jumătate de lanț de pământ lângă grădina casei săracilor și la numeroase stațiuni ale liniei ferate Vârșet—Ilia mureșană.

Mai amintim, că d-l Dr. Zoltan Medve, primcomitele comitatului Caraș-Severin și președintele reuniunii agronomice a aceluiaș comitat, a luat inițiativa laudabilă, ca în scopul popularizării metodei lui Demtschinsky, să facă cu puțință participarea ori căruia plugar, care dorește să vadă locurile amintite mai sus, unde s'au făcut încercări până acum, restituind țăranilor lipsiți de mijloace speșele de călătorie.

Ar fi foarte cu cale, ca preoții și învățătorii noștri dela sate, să alcătuiască, grupe de plugari cât mai numeroase, cari să vadă pământurile lucrute după metoda lui Demtschinsky. Spre acest scop se pot adresa cu rugarea către Reuniunea agronomică a comitatului Caraș-Severin (Krassó-Szörény vármegye Gazdasági Egyesület), de unde vor primi răspuns și lămuririle necesare.

Credem, că facem un bun serviciu cauzei, publicând în întregime noua metodă a lui Demtschinsky:

Cultura cerealelor: grâu, săcară, orz, ovăs, după metoda lui Demtschinsky, se face în două feluri deosebite:

I. Prin prășire.

A prăși înseamnă a aduna pământ în jurul firului tinerei plante; prin prășire, partea firului acoperită cu pământ, începe să trăiască ca o parte subterestră (de sub pământ); aceasta înseamnă, că din ea vor da rădăcini noi, iar firul câștigând prin rădăcini nutremânt mai mult, va fi mai tare, mai rezistent și mai capabil de dezvoltare.

Prășirea se poate aplica atât la sămânătura de toamnă, cât și la cea de primăvară.

1. Sămânătura de toamnă are să fie sămănată între 25 August și 15 Septembrie.

2. La sămănat se va folosi o mașină de sămănat obicinuită cu distanța de 4 1/2 toli între șire, astfel că

a) La un singur prășit cu sapa, se omite tot al doilea șir.

Figura I.

○ 23.6 cm. ○ 23.6 cm. ○ 23.6 cm. ○
10 cm. ○ ○ ○ 10 cm.
○ ○ ○ ○
10 cm. ○ ○ ○ 10 cm.
○ ○ ○ ○

b) La prășirea cu sapa de două ori după fiecare șir, se omite două.

Figura II.

○ 35.4 cm. ○ 35.4 cm. ○ 35.4 cm. ○
10 cm. ○ ○ ○ 10 cm.
○ ○ ○ ○
10 cm. ○ ○ ○ 10 cm.
○ ○ ○ ○

c) La prășirea cu plugul de mână, după două șire se omite unul.

Figura III.

○ 11.8 cm. ○ 23.6 cm. ○ 11.8 cm. ○
10 cm. ○ ○ ○ 10 cm.
○ ○ ○ ○
10 cm. ○ ○ ○ 10 cm.
○ ○ ○ ○

3. În toate 3 cazurile, depărtarea sămânțelor deolaltă să fie cam de 10 cm.

Aceasta se va ajunge astfel, că la mașina de sămănat după fiecare gaură, astupăm 3—4 găuri cu ceară. Fiecare econom va constata din practică câte găuri să astupe.

4. Sămănat după figura I, II sau III, vom folosi cel mult 15 până la 20 kilograme grâu de jugăr.

5. Când sămânătura va fi de 2—3 săptămâni (de însemnătate este, ca să fie dezvoltate complet primele trei frunze), singuraticile plante se vor prăși la o înălțime de 2 1/2—3 cm. astfel, încât primul nod al cotorului (acel punct, la care se ramifică prima frunză), să fie acoperit cu pământ.

6. Prășitul (întrucât se poate după ploaie), se poate face în două feluri:

a) cu sapa de mână;

b) cu plugul de prășit de mână.

Ad a). Prășind cu sapa de mână, ajunge și un singur prășit; în acest caz buruienile se vor plivi necondiționat încă odată toamna; cu ocaziunea aceasta însă se poate face și prășitul al doilea.

7. Prășitul al doilea se face în ziua a 12—14 dela prășitul prim.

(La prășitul prim buruienile încă se plivesc, chiar așa ca la prășitul curuzului).

Plivirea buruienilor este de mare importanță, căci doară și buruienile folosesc și sug în sine nutremântul din pământ.

Ad b). Lucrând cu plugul de prășit, vom prăși negreșit de două ori, câtă vreme lucrul săvârșit cu plugul nu e atât de perfect, ca cel săvârșit cu sapa de mână.

Primele încercări se vor face pe un teritoriu mai mic, prășindu-se cu sapa de mână, fiind — dupăcum arătarăm — lucrul săvârșit astfel mai perfect și în urmăre și rezultatul cu mult mai mare și mai sigur.

Și deoarece un jugăr de grâu se poate lucra cu tot atâția zileri, ca și un jugăr de păpușoi, (numărul firelor la grâu e mai mare, în schimb lucrul merge cu mult mai iute, câtă vreme prășitul este numai de 2—3 cm.), prin urmăre lucrul împreunat cu prășitul grăului la economii mici se poate săvârși ușor.

Speșele mai mari, împreunate cu prășitul, le cruțăm la sămânțe.

Dupăce am săvârșit prășitul al doilea, am terminat de toamnă.

8. Primăvara plivim eventual încă odată buruienile dintre șire. (La încercările ce s'au făcut până acum grăul, puternic dezvoltat a luat maul buruienilor, încât au pierit de sine). Până la mijlocul lui Aprilie, dacă sămânătura e prea abundantă, o vom rețeza puțin, pentru că nu crească prea mare și să cadă.

Prășirea primă este cea mai însemnată și de aceea este a se face cu cea mai mare îngrijire, ca frunzulițele debile să nu piară.

La un pământ ușor, uscat, prășirea poate fi mai tare, pe când la pământul gras sau pe timp ploios, are să se facă o prășire mai ușoară, căci plantele încărcate cu prea mult pământ împrejur, pot pieri ușor.

După fiecare prășire pornesc rădăcini noi și un număr mare de fire.

Prin metoda prășirii crușăm 70—80% la sămânță. Fiind cantitatea sămânței atât de mică, se va putea folosi o cantitate cu atât mai bună, iar prin aceasta — după cum se știe — se va ajunge la un seceriș mai bogat.

Insemnătatea colosală a acestei metode zace — afară de secerișul mai bogat — și în împrejurarea, că rezultatul sămănăturilor nu mai este atât de atârnat de mersul vremii, ca la cultura obișnuită, câtă vreme rândurile sămânate sunt scutite prin movilele de pământ în contra arșitei soarelui și în contra vântului, care uscă suprafața pământului, și se împiedică evaporarea umezelii.

La ploii prea multe, apa superfluă se scurge ușor în rândurile goale.

Iarna sămănătura este cu mult mai rezistentă în contra frigului, decât sămănătura obișnuită și înghețarea ei este exchisă, deoarece pământul adunat în jurul firului, îl apără întocmai ca o îmbrăcăminte, de altă parte rădăcinile sunt atât de puternice, încât nici chiar frigul cel mai mare de pe la noi, nu poate produce pagubă.

9. Sămănătura de vară se va sămăna cât se poate mai de timpuriu. Procedura rămâne aceeași, ca la sămănatul de toamnă, cu deosebirea, că sămănătura de vară se poate prăși numai odată.

O condițiune principală a culturii grâului, după metoda lui Demtschinsky, e prelucrarea temeinică a pământului, căci prășirea de 2—3 cm. se poate face numai cu pământ bine lucrat.

II. Răsădirea.

La această metodă, sămănătura se va face în modul obișnuit cât se poate de des.

Când plantele vor fi de 2—3 săptămâni (dătătoare de măsură este împrejurarea, ca primele trei frunzulițe să fie pe deplin dezvoltate), firele să scot din pământ și să resădesc astfel, ca primul nod al coturului, adică locul unde se desvolcă primele frunzulițe, se așează sub pământ, încât plantele ajung cu 2.5—3 cm. mai adânc sub pământ, decât cum au stat mai înainte. Metodul acesta însă se folosește numai în mod auxiliar.

Când adică sămănăm pentru prășit, sămănăm câțiva pătrați cât se poate de des și în modul obișnuit. Dacă apoi la primul prășit observăm, că multe dintre grăunțe n'au răsărit, vom umplea locurile goale prin resădire.

Secțiunile științifice-literare ale „Asociațiunii“.

Sibiu, 15 Iulie n.

Ieri, Marți, în 14 Iulie n. s'au întrunit în Sibiu ca în toți anii, secțiunile științifice-literare ale „Asociațiunii“ în ședință plenară. S'a ținut ședința în sala festivă a Muzeului „Asociațiunii“. Prezenți peste 60 de membri ai diferitelor secțiuni, cei mai mulți aparținători secțiunii școlare.

În absența domnului Andreiu Bârseanu, președintele „Asociațiunii“, care se află în Karlsbad, pentru căutarea sănătății, ședința plenară a fost deschisă prin domnul canonic din Blaj Dr. Vasile Suci, vicepreședintele „Asociațiunii“.

Salutând pe cei prezenți, domnul canonic constată, că prezența lor în număr atât de frumos constituie dovada, că toți membrii recrutați din elita neamului românesc sunt pătrunși de însemnătatea pe care o au secțiunile științifice-literare în mișcările noastre culturale și despre așteptările legate din partea națiunii de activitatea lor. La alte popoare cultura e ajutată în prosperarea ei și din afară, din partea altor factori, la noi însă nu. La noi cul-

tura, această plantă gingașă, se sprijinește numai pe puterile proprii. Alt soare nu o încălzește, ci ea crește și se desvolcă numai din căldura inimii noastre. Speră, că această căldură va crește mereu. Declară ședința plenară a secțiunilor științifice-literare deschise.

Se propune din partea prezidiului, ca marelui binetăcător al neamului nostru darnicului sprijinitor al culturii românești domnului Vasile Stroescu, să se trimită telegramă de felicitare din partea ședinței plenare a secțiilor. Se primește, între aclamații vii la adresa dlui Stroescu.

Constatarea membrilor prezenți se lasă în grija singuraticelor secțiuni, având fiecare din ele sa comunice biroului lista celor aflători de față.

Cu verificarea proceselor verbale președintele încredințează pe membrii din Sibiu Dr. Onisifor Ghibu și Teodor V. Păcășian.

Domnul Oct. C. Tăslăuanu, secretarul „Asociațiunii“, citește apoi raportul literar către ședința plenară a secțiunilor. E o lucrare amănunțită, la finea căreia sunt concretizate propunerile asupra cărora vor avea să se pronunțe secțiunile.

Ședința proximă plenară se anunță pe după amiază la orele 4 și ședința se închide. Secțiunile țin ședințe, fiecare separat.

Ședința a doua s'a deschis la orele 4 d. a. Președintele Dr. Vasile Suci. Se citește pe rând rapoartele secțiunilor singuratic și anume al secțiunii literare îl citește referentul Dr. Alexandru Bogdan, al secțiunii istorice referentul Dr. Ioan Lupaș, al secțiunii școlare Dr. Onisifor Ghibu, al secțiunii științifice Aurel Ciortea, și al celei economice I. I. Lăpedatu. Domnul Dr. Alexandru Bogdan a citit și raportul comisiunii literare referitor la cărțile intrate la concurs pentru premiul Andreiu Murașan, comunicând, că au fost prezentate două lucrări: a lui Nicolae Aron și a lui George Stoica, dintre care cea primă nu corăspunde condițiilor din concurs, întrucât nu e lucrare literară, cealaltă însă întrunește toate condițiile și o recomandă spre premiare din partea comisiunii. Plenul se va pronunța mai târziu.

Membru din secția istorică dl Vasile Goldiș întregește raportul acestei secțiuni cu comunicarea, că unul din membrii ei dl Dr. Ioan Lupaș a fost ales în anul acesta membru corespondent al „Academiei Române“. Propune să se iee act la procesul verbal al ședinței plenare despre această distincție și alesul să fie felicitat. Se admite, procedându-se tot astfel (la propunerea dlui Dr. C. Bucșan) și față (de dl Octavian Goga, ales tot în anul acesta membru corespondent al „Academiei Române“). Ședința se încheie la orele 6, anunțându-se cea proximă pe Mercuri la orele 9 dimineața.

Ședința a treia. S'a deschis astăzi, Mercuri, la orele 9 dimineața. Președintele Dr. Vasile Suci. Se pune la ordinea zilei modificarea regulamentului general al secțiunilor științifice-literare și crearea de trei secțiuni nouă: de drept și științele sociale, de medicină și igienă, și secțiunea tehnică-industrială.

Secretariul „Asociațiunii“, dl Oct. C. Tăslăuanu, resumează părerile secțiunilor și crede, că plenul s'ar putea pronunța, lăra a se mai deschide discuție. Membru I. A. de Preda află asemenea de superfluă discuția, și propune să se procedă la votare. Vorbesc la obiect domnii: Negruțiu, inginer în Blaj, Dr. Vasile Bologa, Dr. Iuliu Maniu, Dr. Ioan Lupaș, I. A. de Preda, Dr. Elie Daianu, Dr. Onisifor Ghibu și Dr. Alexandru Bogdan, apoi ședința plenară primește cu unanimitate noul regulament general, decretând înmulțirea secțiunilor încă cu trei.

Regulamentul se votează și pe articole, cu modificările dovedite de necesare.

Se fac apoi alegerile în cele trei secțiuni de nou create. Se aleg:

a) În secțiunea de drept și științe sociale domnii: Petru Drăghici, Dr. Iuliu Maniu, Dr. Aurel Vlad, Dr. Valer. Moldovan și Dr. Lucian Borgia, membri activi, apoi 15 membri corespondenți.

b) În secțiunea de medicină și igienă domnii: Dr. Ioan Popp, medic-colonel în retragere. Dr. Ilie Beu, Dr. G. Baulescu, Dr. Alexandru Vaida Voevod și Dr. Hâncu, ca membri activi, și 6 membri corespondenți.

c) În secțiunea tehnică-industrială domnii: G. Dușoiu, arhitect, Cornel Mesaroș inginer Budapesta, Mihail Ittu, inginer Arad, Ioan F. Negruțiu, Blaj și Stan Vidrighiu, Timisoara, ca membri activi, și 50 membri corespondenți.

Alegerile s'au făcut cu aclamațiune.

Propunerile singuraticelor secțiuni se primesc toate și se trimit comitetului central spre executare între marginile posibilității. Notăm din ele următoarele: Onorariul domnului Enea Hodoș, pentru dicționarul român al neologismelor și provincialismelor, la care lucrează cu multă sârguință și pricepere, să'l urce dela 600 la 1800 de coroane. Premiul Mureșianu să'l dea dlui George Stoica. Interesele fundațiunii Nicolae Densusianu dlui Ghiță Pop. Cu privire la redactarea revistei „Transilvania“ se iee în considerare propunerea făcută de dl Dr. C. Bucșan și înaintată prin secția istorică etc.

La orele 12 și jumătate președintele închide ultima ședință între vii aclamări.

Cronică.

† Emil Gârleanu. Eminentul scriitor și director al teatrului național din Craiova, Emil Gârleanu (*Emilgar*), a răposat Miercuri în 2 Iulie v. la Câmpulung, unde se afla pentru căutarea sănătății sale. Știrea aceasta a produs o adâncă întristare în toate cercurile românești.

După, Cerna, Iosif și Chendi, stânsi toți trei în floarea vieții, s'au dus și Gârleanu, în vârstă abia de 36 ani.

La început se dedicase carierei militare, de unde l'a scos însă și i-a destinat locul cuvenit temperamentului lui, inclinat spre visare și concepții creatoare. A desbrăcat uniformă de apărător al țării ca să intre în sanctuarul apărătorilor și înviorării sufletului românesc.

La început modest, dar conștiu de puterea creatoare a sufletului său, Gârleanu trece și urcă treptele spre nemurire, ca colaborator al diferitelor reviste până când ajunge în fruntea „Societății scriitorilor români“, căreia îi clădește temelia trainică pe care se razimă azi, făcându-o să fie recunoscută ca persoană morală.

Părăsește mai târziu prezidenția acestei Societăți și cu cel mai viu entuziasm și încredere în opera sa viitoare, ia conducerea Teatrului Național din Craiova, de unde l'a smuls în timpul din urmă o nemiloasă boală de rinichi, care i-a pus sfârșit vieții.

Activitatea lui literară e cunoscută de întreg neamul românesc. Conștus de principiul că literatura trebuie să fie cea mai nobilă și mai înaltă școală de emoțiuni pentru cititori — Gârleanu a căutat să fie așa cum și-a înțeles misiunea de scriitor. În operele lui găsești numai viață și simțire adevărată.

„Odată“, „Bătrâni“, „Nucului Odobac“, câteva traduceri bine îngrijite din scriitori străini, și celelalte volume de nuvele ale lui, sunt opere cari alături de volumul „Din lumea celor ce nu cuvântă“, în care autorul și-a afirmat într-un mod strălucit senzibilitatea lirică și putința analizei lui sufletești — vor rămănea o vecinică dovadă despre ceea ce a fost, și ceea ce am pierdut prin moartea lui Emil Gârleanu.

Rămășițele pământești ale veșnicului scriitor au fost depuse spre vecinică odihnă, Luni în 7 Iulie v. în cimiterul Bellu, din București.

Odihnească în pace!

—o—

Lipsă de ofițeri. Din Viena se anunță: Comandamentul militar e cuprins tot mai mult de îngrijorarea ce o inspiră lipsa de ofițeri. Contingentul elevilor din școalele de cadeti și școalele reale superioare militare nu e complet, iar comandamentul militar — ca să completeze în vre-un fel acest gol — s'a văzut silit ca în batalioanele de rezervă să inactiveze ofițeri în rezervă. Deoarece însă nici aceste măsuri n-au dat rezultatul așteptat, se pregătește acum la ministerul de război un nou plan, după care golul ce se simte în statul ofițeresc se va completa cu subofițeri corăspunzători. Natural însă că în școalele de cadeti vor fi primiți numai astfel de subofițeri, despre cari se poate crede că în urma capacității lor se vor desvolca în mod corăspunzător, pentru a putea deveni ofițeri destoinici.

—o—

Cedarea lui Huerta. După o șovăire de luni, președintele republicii mexicane Huerta s'a hotărât să se retragă în favorul ministrului de externe Carbajal care a și depus imediat jurământul în calitate de președinte. Ieri a fost anunțată camerii mexicane hotărârea lui Huerta. Populațiunea i-a făcut președintelui retras ovații mari. Huerta cu familia lui se află acum în Puerto-Mexico de unde va pleca în Europa. Ne mai existând nici o dificultate se speră că conflictul dintre Mexico și Statele-Unite se va aplană curând definitiv. Cele trei armate ale revoluționarilor de sub conducerea lui Villa, Obregon și Gonzales sunt în drum spre capitala republicii. Ministerul de externe american l-a rugat pe Caranza să împiedice orice vărsare de sânge.

DE VÂNZARE!

Casele din *Str. Valea Morilor a) Nr. 3* (în Piața Prundului), sunt de vânzare din mână liberă.

Doritorii de ale cumpara să se adreseze la: *Traian Purcărea*, tipografia *Giurcu & Comp Str. Hirschler Nr. 11*.

Editor și redactor responsabil:

Dumitru I. Vlaicu.